

บทคัดย่อ

- ชื่อโครงการวิจัย** การติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ ปี 2558
(Monitoring and Evaluating Tourism and Hospitality Industry Research Project in 2015)
- ผู้วิจัย** (1) รองศาสตราจารย์ทัศนีย์ ศิริวรรณ (Assoc.Prof. Tassanee Siriwan)
(2) รองศาสตราจารย์ ดร.หญิงสุภาภัทรดิกล (Assoc.Prof.Dr. Harissadee Patharadilok)

การติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ ปี 2558 กำหนดวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ได้แก่ (1) เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการวิจัยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ ปี 2558 และ (2) เพื่อพัฒนาโจทย์วิจัยและข้อเสนอโครงการวิจัยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการจากข้อเสนอที่เป็นโครงการเดียว ปี 2558 เพื่อเสนอรับการสนับสนุนทุนวิจัย ปี 2559 โดยศึกษาจากประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการแผนงานและหัวหน้าโครงการย่อยให้ข้อมูลการวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิให้ผลประเมิน 2 เดือน 6 เดือน และ 12 เดือน วิทยากรการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ให้ผลประเมินผู้เข้าร่วมการประชุมฯ และนักวิจัยที่เข้ารับการอบรม ประเมินความรู้ที่ได้และความคุ้มค่า เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย แบบสำรวจแบบติดตามและแบบประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สนับสนุนทุนวิจัย ปี 2558 จำนวน 22 แผนงาน งบประมาณ 66,692,720 บาท ได้ผลสัมฤทธิ์ 6 ประการ ได้แก่ (1) เกิดผลเชิงบวกในมิติทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม (2) ได้ผลผลิตงานวิจัย 8 ด้าน ประกอบด้วย การเพิ่มศักยภาพทุนมนุษย์และผู้ประกอบการ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยว การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการจัดการสิ่งแวดล้อม การใช้เทคโนโลยีและสื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวตามความสนใจพิเศษของนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม และเส้นทางท่องเที่ยว (3) ได้ผลผลิตงานวิจัยที่โดดเด่นมากที่สุด 3 แผนงาน (13.63%) และผลผลิตงานวิจัยที่โดดเด่นมาก 10 แผนงาน (45.46%) (4) ปี 2555-2558 พบนักวิจัยดีเด่นมาก 6 คณะ นักวิจัยดีเด่น 31 คณะ (5) เผยแพร่ผลงานวิจัยในการประชุมระดับชาติ นำเสนอข้อมูลต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และผลักดันเส้นทางท่องเที่ยว 3 เส้นทางสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ (6) ผลการวิจัยนำไปสู่การใช้ประโยชน์ด้านนโยบาย ด้านพาณิชย์ ด้านสาธารณะ ชุมชนและพื้นที่ รวมถึงด้านวิชาการ นอกจากนี้ ผลการศึกษา พบว่า ปี 2555-2558 มีนักวิจัยที่

ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย 350 คน ศึกษาด้านการท่องเที่ยวและบริการโดยกระจายในเรื่องต่างๆ สำหรับปี 2558 นักวิจัย 191 คน มีวุฒิปริญญาเอกร้อยละ 51.84 วุฒิปริญญาโทร้อยละ 44.50 มีวุฒิด้านการท่องเที่ยว ร้อยละ 27.75 มีประสบการณ์วิจัยด้านท่องเที่ยวมากกว่า 5 ปี ร้อยละ 53.54 ดำเนินการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ด้วยการสุ่มตัวอย่าง เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีวิจัย รวมทั้งบริหารจัดการ โครงการวิจัยอย่างมีระบบ แผนงานร้อยละ 81.81 สร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ และทุกแผนงานดำเนินการวิจัยโดย ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ

รูปแบบการติดตามและประเมินผลพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ ปี 2555 จนได้ต้นแบบการติดตามและ ประเมินผล ด้วยการติดตาม 2 เดือน 6 เดือน และ 12 เดือน รวมถึงจัดการติดตามในภาคสนามตามความ จำเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลงานและให้คำแนะนำ สำนักประสานงานฯ ประสานและติดตามอย่างใกล้ชิด และเอาใจใส่ โดยการติดตาม 2 เดือน มุ่งเน้นการสร้างเครื่องมือ การดำเนินงานวิจัยตามวัตถุประสงค์และตาม แผนที่กำหนด การติดตาม 6 เดือน เน้นประเด็นคุณภาพรายงาน ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์และตามแผน ที่กำหนด รวมถึงความน่าเชื่อถือของข้อมูล และแนวโน้มที่งานจะสำเร็จ ส่วนการติดตาม 12 เดือน หรือร่าง รายงานฉบับสมบูรณ์ ประเมินความโดดเด่นของงานวิจัย ประโยชน์ของงานวิจัย การใช้ประโยชน์งานวิจัย และ การบรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึงการจัดทำบทคัดย่อ และบทสรุปผู้บริหาร ทั้งนี้พบว่า เมื่อสิ้นสุดโครงการทั้ง 22 แผนงาน (100%) สามารถดำเนินการวิจัยได้สำเร็จตามสัญญา

ผลการติดตามการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาโจทย์วิจัยและข้อเสนอโครงการวิจัย พบว่า (1) ได้ชื่อ แผนงานที่ผ่านการพัฒนา 22 แผนงาน (2) ผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการร้อยละ 40.90 (9 แผนงาน) เสนอข้อเสนอโครงการเพื่อการขอรับการสนับสนุนทุนวิจัย ปี 2559 และผ่านการพัฒนาอนุมัติทุนเพียงร้อยละ 13.64 (3 แผนงาน) สำหรับผลการติดตามการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยด้วยการอบรมหลักสูตรการสร้างเส้นทางท่องเที่ยวยั่งยืน พบว่าผู้เข้ารับการอบรมร้อยละ 33.33 ประเมินว่าได้รับความรู้การสร้างเส้นทางท่องเที่ยว ยั่งยืนระดับมากที่สุด ผู้เข้ารับการอบรมร้อยละ 13.33 ประเมินว่าการอบรมคุ้มงบประมาณมากที่สุดและร้อย ละ 26.67 ประเมินว่าคุ้มค่ามากที่สุด นอกจากนี้ผู้เข้าอบรมรายงานว่าได้นำความรู้ไปใช้ในงานวิจัยและขยาย ผลสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวระดับจังหวัด รวมทั้งสามารถประยุกต์ความรู้สู่การพัฒนาโจทย์วิจัยที่ครอบคลุม การวิจัยในทุกภาคของประเทศ

Abstract

- Project:** Monitoring and Evaluating Tourism and Hospitality Industry Research Project in 2015
- Researchers:** (1) Assoc. Prof. Tassanee Siriwan
(2) Assoc. Prof. Dr. Harissadee Patharadilok

The Monitoring and Evaluating Tourism and Hospitality Industry Research Project in 2015 had 2 objectives: (1) to follow up on and evaluate the progress of hospitality and tourism industry research projects; and (2) to develop research topics and proposals for tourism and hospitality and tourism industry research projects from single project proposals in 2015 to be submitted for research grants in 2016; The study population consisted of principal investigators and sub-project heads, who gave data on the research projects; qualified experts, who made 2-month and 12-month evaluations; the facilitators of the workshop, who evaluated the workshop participants; and the researchers who participated in the workshop, who evaluated how much they learned and how worthwhile the workshop was. The research tools consisted of a survey form, a monitoring form, and an evaluation form. Qualitative data were analyzed by content analysis and quantitative data were analyzed with descriptive statistics.

The results showed that the National Research Council of Thailand and the Thailand Research Fund provided 66,692,720 baht in funding for 22 tourism and hospitality research plans in 2015. These plans achieved the following 6 outcomes: (1) positive economic, cultural and environmental effects; (2) benefits in the 8 areas of capability building for human capital and entrepreneurs, increasing competitiveness of the tourism industry, building links to the tourism business in neighboring countries, strengthening communities, conserving, rehabilitating and managing the natural environment, using media and technology to support tourism, developing specialized tourism for special interest groups, and developing tourism routes; (3) 3 research plans (13.63%) were rated as “exceptional” and 10 research plans were rated as “excellent;” (45.46%) (4) from 2012 to 2015, 6 researchers were recognized as “exceptional” and 31 researchers were recognized as “excellent;” (5) research results were disseminated at national conferences, presented to the minister of tourism and sport and other related government ministries, and 3 tourism routes were promoted on a commercial scale; (6) policy-level, commercial, public, community, regional, and academic applications of the research results. In addition, from 2012 to 2015, 350 researchers received funding for research projects in various areas of tourism and hospitality research. In 2015 alone 191 researchers received funding. Of these, 51.84% had PhDs, 44.50% had master’s degrees, 27.75% had tourism-related degrees, and 53.54% had more than 5 years experience doing tourism-related research. The research projects they worked on were both qualitative and quantitative studies. They used accepted research methods for randomization of samples, data collection and data analysis and managed their research projects systematically. A new generation of researchers was created in 81.81% of the research plans. Every research plan included stakeholder participation.

The form of monitoring and evaluation developed continuously since 2012, culminating in the present model of 2-month, 6-month and 12-month follow up with field monitoring as required. Qualified experts performed evaluations and provided

recommendations. The coordination office monitored the research plans closely and attentively. The 2-month follow ups focused on development of research tools and making sure the research was following its plan and objectives. The 6-month follow ups focused on the quality of the research report, making sure the results followed the plan and objectives, the credibility of the data, and prospect for successful completion. The 12-month follow ups focused on the finalized report, evaluating its impact, applicability, benefits, the degree to which it achieved its objectives and the quality of the abstract and executive summary. Finally, all plans (100%) were succeeded.

For the results of the workshop and development of new research topics, it was found that (1) 22 new research plans passed the development steps; (2) 40.90% of workshop participants (9 research plans) submitted proposals to request grants for 2016 and 13.64% (3 research plans) were approved. The results of the training on building sustainable tourism routes showed that 33.33% of researchers who attended said they received “the most” knowledge about building sustainable tourism routes; 13.33% said attending the training was “the most” worth the budget; and 26.67% said attending the training was “the most” worth their time. The participants were able to apply what they learned in their research and to develop tourism on the provincial level. They were able to apply what they learned to develop research questions that could cover research in every region of the country.